

# PRIKAZI IN MISELNI POSTOPKI

Tematiko bomo transparentneje pojasnili s prikazi in miselnimi postopki, od katerih je večina zapletene pravne narave.

Prikazi:

Prikaz 1

Začetek in konec miselnih postopkov (tudi korakov) ..... 86

Prikaz 2

Miselni postopki ..... 91

Prikaz 3

Prikaz konkurence med upniki v primeru stečaja ..... 100

#### Prikaz 4

|                                      |       |     |
|--------------------------------------|-------|-----|
| Enakovrednost upnikov pri factoringu | ..... | 102 |
|--------------------------------------|-------|-----|

#### Prikaz 5

|                                             |       |     |
|---------------------------------------------|-------|-----|
| (Ne)enakovrednost upnikov pri incaso cesiji | ..... | 104 |
|---------------------------------------------|-------|-----|

#### Prikaz 6

|                                                                  |       |     |
|------------------------------------------------------------------|-------|-----|
| Prikaz induktivnega sklepanja (izbris neprave stvarne služnosti) | ..... | 109 |
|------------------------------------------------------------------|-------|-----|

#### Prikaz 7

|                                                                  |       |     |
|------------------------------------------------------------------|-------|-----|
| Prikaz deduktivnega sklepanja (izbris neprave stvarne služnosti) | ..... | 110 |
|------------------------------------------------------------------|-------|-----|

#### Prikaz 8

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| Kakšno premoženjsko korist pričakuje leasingodajalec ..... | 118 |
|------------------------------------------------------------|-----|

#### Prikaz 9

|                                             |     |
|---------------------------------------------|-----|
| Navidezni in resnični posojilojemalec ..... | 124 |
|---------------------------------------------|-----|

#### Prikaz 10

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| (Ne)pokrivanje dokazne maksime in kreativnost miselnih postopkov ..... | 136 |
|------------------------------------------------------------------------|-----|

#### Prikaz 11

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| Možne oblike izsiljevanja delničarja ..... | 156 |
|--------------------------------------------|-----|

## Prikaz 12

|                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------|-----|
| Ponovno sprejemanje iste vsebine skupščinskega sklepa<br>(kljub ničnosti) | 161 |
|---------------------------------------------------------------------------|-----|

## Prikaz 13

|                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------|-----|
| Procesna predpostavka pri nezakonitem skupščinskem<br>sklepu | 162 |
|--------------------------------------------------------------|-----|

## Prikaz 14

|                                                                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Prikaz pravnih sredstev delničarja v primeru odškodninske<br>odgovornosti zaradi izvrševanja nezakonitega sklepa<br>skupščine | 164 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

## Prikaz 15

|                                  |     |
|----------------------------------|-----|
| Shema protipravnosti (skrbnosti) | 165 |
|----------------------------------|-----|

#### Prikaz 16

|                                                        |     |
|--------------------------------------------------------|-----|
| Protipravnost pri izključitvi prednostne pravice ..... | 187 |
|--------------------------------------------------------|-----|

#### Prikaz 17

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| Prikaz reševanja zapletenih pravnih vprašanj ..... | 194 |
|----------------------------------------------------|-----|

#### Prikaz 18

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| Prikaz dela pravnega strokovnjaka na pravnem primeru ..... | 195 |
|------------------------------------------------------------|-----|

#### Prikaz 19

|                                                                                                        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Prikaz reševanja zapletenih pravnih vprašanj na primeru<br>delitve najmanj 4% bilančnega dobička ..... | 196 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

#### Prikaz 20

|                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Prikaz dela pravnega strokovnjaka na pravnem primeru<br>odločanja o delitvi najmanj 4% bilančnega dobička ..... | 197 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

## Prikaz 21

|                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Prikaz reševanja zapletenih pravnih vprašanj na primeru izstopa družbenika iz družbe zaradi nepridobitve informacij ..... | 207 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

## Prikaz 22

|                                                                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Prikaz dela pravnega strokovnjaka na pravnem primeru odločanja o izstopu družbenika – preprečevanje dostopa do informacij o poslovanju ..... | 208 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

## Prikaz 23

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| Utemeljeni razlogi za izključitev družbenika ..... | 213 |
|----------------------------------------------------|-----|

## Prikaz 24

|                                             |     |
|---------------------------------------------|-----|
| Škodljiva navodila obvladujoče družbe ..... | 221 |
|---------------------------------------------|-----|

## Miselni postopki:

1. Miselni postopki: ali je dokazana odškodninska odgovornost za škodo nastalo zaradi požara pri vzdrževanju železniških tirov ?

Korak 1 (okoliščine  $EPV_1$ ), Korak 2 (deduktivno razmišljanje), Korak 3 (induktivno razmišljanje), Korak 4 (pravni silogizem ( $EPV_6$ ), izključitev in izbira okoliščin ( $EPV_{2-3}$ ))

81  
-  
91

2. Komentar prepletanja miselnih postopkov in komentar delovnih korakov

90

3. Ustvarjanje konkurence med upniki, v primeru stečajnega postopka

100

4. Metoda enakovrednosti upnikov

101

|                                                                                                                                                                                               |       |          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|----------|
| 5. Metoda izbire odločilne okoliščine                                                                                                                                                         | ..... | 107      |
| 6. Metoda odplačnosti pravnega razmerja                                                                                                                                                       | ..... | 107      |
| 7. Metoda odpovedi gospodarske pogodbe                                                                                                                                                        | ..... | 108      |
| 8. Miselni postopki: ali veljajo za nepravo stvarno služnost pravila stvarne zakonodaje ali pa obligacijske zakonodaje ? Ali je mogoče izbrisati nepravo stvarno služnost sončne elektrarne ? |       |          |
| - ali je odplačnost tista odločilna okoliščina (EPV <sub>1-3</sub> )                                                                                                                          |       |          |
| - izbiri zakonodaje (EPV <sub>4</sub> ).                                                                                                                                                      |       |          |
| - induktivno iskanje rešitev                                                                                                                                                                  |       | 107      |
| - deducirano iskanje rešitev                                                                                                                                                                  | ..... | -<br>115 |

|                                                                                                                    |       |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----|
| 9. Metoda prenosa premoženjske količine                                                                            | ..... | 117 |
|                                                                                                                    |       |     |
| 10. Analiza primera: neuspelo dokazovanje napake na dobavljeni opremi strojne linije (v tožbi)                     |       |     |
| - pravni temelj                                                                                                    |       |     |
| - kršitev pogodbenih obveznosti                                                                                    |       |     |
| - zamuda kupca pri gradbenih delih                                                                                 |       |     |
| - zamuda dobavitelja pri montaži                                                                                   |       |     |
| - nepravilna izpolnitev in enostranski odstop od pogodbe                                                           |       |     |
| - sklepno                                                                                                          |       |     |
| - dodatni stroški za rekonstrukcijo proizvodne linije                                                              |       |     |
| - škoda iz naslova izpada proizvodnje                                                                              |       | 125 |
| - zaključek                                                                                                        | ..... | -   |
|                                                                                                                    |       | 130 |
|                                                                                                                    |       |     |
| 11. Analiza primera: kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da lahko sodišče ugotovi ničnost pogodbenega določila ? |       | 131 |
|                                                                                                                    |       | -   |
|                                                                                                                    | ..... | 133 |

|                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 12. Komentar: (ne)pokrivanje dokazne maksime in kreativnost miselnih postopkov (komentar Prikaza 10) | 137 |
| 13. Metoda kvantitativnosti                                                                          | 138 |
| 14. Metoda verifikacije pisnih dokazil prevzema dela                                                 | 138 |
|                                                                                                      | -   |
|                                                                                                      | 139 |
| 15. Analiza primera: učinki razvezane pogodbe                                                        |     |
| - izbira odločilne okoliščine                                                                        |     |
| - metoda argumentacije                                                                               |     |
| - deduktivno sklepanje (razcepitve pravnega pojma)                                                   |     |
| - izhajajoč iz miselnih postopkov                                                                    |     |
| - sorazmernost pri vzajemnih vrnitvah.                                                               |     |
| - zakonitosti posesti                                                                                |     |
| - pravilo sočasnosti                                                                                 |     |
| - korist                                                                                             | 140 |
|                                                                                                      | -   |
|                                                                                                      | 144 |

16. Analiza primera: pogoji za vložitev tožbe nasproti družbeniku in direktorju, s strani drugega (preostalega) družbenika; *Actio pro socio* v primeru dveh družbenikov; katere pravne elemente je potrebno dokazati

- katere so predpostavke za vložitev tožbe
- kdaj zastara odškodninska terjatev *actio pro socio*
- katere so predpostavke odškodninskega delikta
- razlika med namernim in malomarnim ravnanjem
- pravilo poslovne presoje
- pooblastilo večinskega družbenika in ne pooblastilo skupščine
- kršitve skrbnosti s strani družbenika
- namen oškodovanja družbe
- deduktivni široki pojmi
- induktivno ugotavljanje okoliščin

|       |     |
|-------|-----|
|       | 146 |
| ..... | -   |
|       | 153 |

17. Analiza primera: izvedba skupščine gospodarske družbe (d.d. in d.o.o.)

- v katerem primeru mora delničar upoštevati rok za vložitev tožbe
- oblike izsiljevanja delničarjev
- ali se lahko predlaga v sprejem (in sprejme) ponovni isti predlog (sklep), kateri je bil že pravnomočno razveljavljen
- ali se v primeru nezakonitega skupščinskega sklepa lahko zahteva premoženjska restitucija
- kdaj je letno poročilo nično

154

..... -

168

18. Analiza primera: katera kršitev pravnih pravil sklica in izvedbe skupščine, pomeni tudi razlog za razveljavitev (tudi ničnost) sklepa skupščine ?

- uporaba firme ali skrajšane firme
- način objave sklica in rok sklica
- ugotavljanje izida glasovanja

|                                                                                                                                                                                                                                                                    |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| - zahteve glede pravil delitve kot statusnega preoblikovanja                                                                                                                                                                                                       |                 |
| - zaključki v smeri zatrjevanja, kaj je bistvo družbe in potem posledično, zakaj bi delitev bila nezdržljiva z bistvom; zatrjevanje kršitev zakonskih (predvsem kogentnih) določil, ki bi povzročala pomanjkljivo zaščito upnikov ali oškodovanje javnega interesa |                 |
| - obrazložitev v čem delitev bistveno posega v pravni in premoženjski položaj družbe in s tem posredno v pravni in premoženjski položaj delničarja                                                                                                                 | 169<br>-<br>173 |

19. Analiza primera: kdaj je utemeljeno plačilo stroškov posebne revizije s strani družbe ?

- povprečno vestni delničarji, ki so na podlagi dovolj utemeljenih informacij dvomili o pravilnosti poslovanja družbe.
- gospodarska družba (kot oškodovanec), nedvomno mora dokazati obstoj: protipravnosti, škode in vzročne zveze.
- predlagajoči (posebne revizije) delničarji pa bi se morali ekskulpirati krivde (ko velja obrnjeno dokazno

breme) oziroma bi z dokazovanjem lastne skrbnosti izpodbili predpostavko protipravnosti

- dokazno breme gospodarska družba (kot oškodovanke) da dokaže pomanjkljiv obstoj portfolija podatkov in informacij na strani predlagajočih delničarjev, kar bi pomenilo neupravičenost vlaganja predlogov za imenovanje posebnega revizorja in s tem: protipravno ravnanje po 318. členu ZGD-1 in ravnanje mimo zahtevane skrbnosti delničarjev, kot povprečno vestnih delničarjev

174

.....

-

176

20. Analiza primera: kdaj je kršena pravica do obveščenosti delničarja ?

- skupščinski sklep o uporabi bilančnega dobička

- skupščinski sklep o podelitve razrešnice

177

.....

-

181

21. Analiza primera: izključitev prednostne pravice družbenikov in ničnost sklepov skupščine družbenikov družbe z omejeno odgovornostjo

- navidezen kupec in dejanski 3. kupec
- interna in eksterna protipravnost
- 3. kupec se izogne predkupni pravici
- 3. kupec izkrivlja konkurenco

182

.....

-

187

## 22. Analiza primera: pogoji za delitev bilančnega dobička z izvedencem ?

- kdaj je potreben izvedenec ekonomske stroke, da se ugotovi izpolnitev pogoja za delitev bilančnega dobička ?
- katero so utemeljeni razlogi za zadržanje delitve bilančnega dobička v minimalni višini ? V kakšno razjasnitveno pomoč je mnenje izvedenca ?

188

.....

-

191

## 23. Analiza primera: kdaj se lahko sprejeme odločitev sodišča, glede delitve bilančnega dobička brez razjasnitvene pomoči izvedenca ?

- primer sodnega razlogovanja brez izvedenca

ekonomske stroke

|                                               |     |
|-----------------------------------------------|-----|
| - razlog reprogramiranja finančnih obveznosti | 192 |
| .....                                         | -   |
|                                               | 197 |

24. Analiza pravne podlage: kateri so razlogi za izključitev družbenika ?

- niso samo krivdna ravnanja tista, ki bi lahko predstavljala utemeljen razlog za izključitev
- izvajanje pravic v skladu z zakonom ali družbeno pogodbo (ob predpostavki, da ne gre za njihovo zlorabo) ne more biti utemeljen razlog za izključitev družbenika tudi, če gre na škodo drugim družbenikom oziroma se ostali družbeniki z odločitvami ne strinjajo
- ravnanja, ki so dovolj „groba“ oziroma resna
- načelo vestnosti in poštenosti ter zvestobe družbi
- družbenik mora biti privržen interesom in ciljem družbe
- privrženost družbi pa pomeni spoštovati načelo vestnosti in poštenosti, načelo lojalnosti in zagotavljanja podpore uresničevanju družbenih ciljev
- temelj družbenikove privrženosti družbi je dejstvo, da je skupaj z drugimi družbeniki ustvarjena človeška skupnost, ki si prizadeva za uresničevanje skupnih

ciljev

|                                                                                                                                          |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| - takšna skupnost je povezana z medsebojno pravno odgovornostjo in s skupnim delom; podlaga za takšno delovanje je zaupno razmerje ..... | 198<br>-<br>199 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|

25. Analiza primera: kateri so pogoji za izstop družbenika iz družbe ?

|                                                                                                                     |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| - kršitev pravice družbenika do pridobitve informacij, vpogleda v poslovne knjige                                   |                 |
| - predlog, da družbenik izstopi iz družbe, ni bil izglasovan na skupščini                                           |                 |
| - razlog za izstop družbenika ne more biti samo dejstvo, da drugi družbeniki vedno preglasujejo tega družbenika     |                 |
| - če je prišlo do stopnje insolventnosti, so dolžnosti lastnikov in uprave jasni glede na stečajno zakonodajo. .... | 200<br>-<br>208 |

26. Analiza primera: kateri so razlogi za izključitev družbenika ?

- (ne)prizadevanje družbenikov za doseganje skupnega cilja

- pasivnost družbenika pri izstopu iz družbe (vzdrževanje stanja, katero nasprotuje namenu ustanovitve družbe)

- preprečevanje sodelovanje pri upravljanje družb (onemogočanje, da bi lahko družba nadaljevala svoje poslovanje),

- v izvrševanju konkurenčnih poslov, ko je isti družbenik izključen iz upravljanja družbe in je ostala tam kot manjšinski družbenik, ni najti skupnega sodelovanja, zato vzdrževanje take gospodarske družbe ne ustreza namenu ustanovitve,

- med družbeniki ni več medsebojnega zaupanja

209

-

213

27. Analiza pravne podlage: katere pravne posledica sledijo nezakonitemu odpoklicu s funkcije direktorja ?

- sklep nadzornega sveta družbe, s katerim je nadzorni svet družbe odpoklical direktorja družbe, je ničen

- ravnanje družbe, ko je odpoklicalo direktorja družbe je nezakonito ravnanje

- izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi, pomeni posledico že izražene volje družbe, da se odpokliče

direktorja

- ne gre zgolj za delovno-pravne posledice, temveč je odpoklic s funkcije direktorja, kot nezakonito ravnanje, povzročil tudi nastanek škode izven delovno-pravnih obveznosti

- družba je sklepala pogodbo o zaposlitvi uprave – direktorja družbe, katero je zastopal predsednik nadzornega sveta

- pogodba o zaposlitvi direktorja, se šteje za pogodbo, katera ureja razmerja, ki izhajajo iz funkcije in sklenjenega delovnega razmerja; vezanost mandata na odpoklic s strani nadzornega sveta, širi meje delovno-pravne pogodbe tudi na menedžersko pogodbo.

214

-

215

28. Analiza pravne podlage in primera: kateri so upravičeni razbremenitveni razlogi za odškodninska odgovornost pri opustitvi ukrepov po nastopu insolventnosti ?

- urejeno s posebnimi pravili določenimi v ZFPPIPP in zato izključujejo uporabo splošnih določb o odškodninski odgovornosti po Obligacijskem zakoniku

- izpodbojna zakonska domneva o nastanku škode

- profesionalna skrbnost poslovno-finančne stroke in stroke upravljanja podjetij
- ob nastopu insolventnosti, bi moralo vodstvo vršiti sanacijske ukrepe; pri tem je odgovornost vodstva objektivizirana
- protipravnost izražena tudi v opustitvi ukrepov
- pravna podlaga razbremenitve: da je celotna škoda ali del škode nastala zaradi dogodkov ali ravnanja drugih oseb in se skladno z upoštevanjem skrbnosti ni moglo niti preprečiti niti odvrniti ali omejiti njihovih škodljivih posledic
- sklicevanje na okoliščine razbremenitve: poslovni načrt, delovanje v sistemu povezanih družb, pravilnost knjiženja, zasledovanje poslovnega cilja, zaupanje revizorjem, cenilcem in računovodjem

225

-

230

29. Analiza pravne podlage: v katerih primerih je ravnanje prokurista šteti za okoliščino, katera je prekinila vzročno zvezo med škodo in kršitvijo dolžnosti direktorja ?

- prokurist nima poslovnih upravičenj in zato tudi ni

odgovoren za poslovanje družbe; vendar pa je odgovoren za dejanja, ki jih opravi na podlagi danega pooblastila; razmerje med njim in družbo je torej mandatno razmerje, ki se presoja po obligacijsko pravnih pravilih

- ker se mora prokurist pri poslovanju držati pravil skrbnosti, je v primeru, če ne upošteva meril dobrega gospodarstvenika, zaključiti, da slednje prekinja vzročno zvezo pri „nadzorstvenih“ dolžnostih ..... 231  
 direktorja ..... - 233